

Ubalansert oppslagsverk om krigen

bok

**Diverse forfattere:
NORSK
KRIGSLEKSIKON
1940-1945
Cappelen**

Farverik, journalistisk
og til dels småsladrete

«Norsk krigsleksikon»s redaksjon har bestått av Hans Fredrik Dahl, Guri Hjeltnes, Berit Nøkleby, Nils Johan Ringdal og Øystein Sørensen. Blant de 40 forfatterne finner vi mange kjente navn.

Verket har allerede forårsaket diskusjoner, for ikke å si trefninger, mellom eldre og yngre historikere. Skillet mellom de to kategorier er forøvrig ikke bare en generasjonskløft. Dessuten har leksikonet reist debatt om premissene for frigjøring av personopplysninger om landssvikere. Disse to forhold kan være interessante nok, men jeg vil konsentrere meg om leksikonets egnethet som oppslagsverk. Det første man da vil vite, er hvilke områder verket dekker. Er det okkupasjonshistorie eller både ute- og hjemmefront? Både forlagets presentasjon og redaksjonens forord er her uklare, og man blir ikke særlig klokere når man tar for seg selve teksten.

I «Norsk krigsleksikon» presenteres motstandsmenn og medløpere side om side; i motsetning til mange andre reagerer jeg ikke på det. Enten vi liker det eller ikke, er NS og Østfronten også en del av vår krigshistorie. Derimot reagerer jeg på at den militære innsats både i vest og øst har fått minimal plass. I redaksjonens forord heter det at: «Krigens viktigste aktører presenteres i verkets ca. 500 biografier.»

Man leter imidlertid forgjeves etter flyveteranen Bjarne Øen, Elias Corneliussen (sjef for

Marinen) og andre høyere offiserer. Heller ikke offiserer som Reidar Holtermann (kommandant på Hegra), Skule Storheill (sjef på jageren «Stord» da «Scharnhorst» ble senket), Helge Mehre (sjef for 132 Wing, Norges største enhet i kamp) eller en markant lederskikkelse som Thore Horve er funnet verdige til biografier. La gå at enkelte av disse er sporadisk nevnt andre steder, men manglende kryssreferanser gjør det vanskelig å finne frem. Generelt later det til at de personer som har figurert mest i presse og massemedie - også etter krigen - har fått mest spalteplass. Eksempelvis er Sonja Henie bevilget en halv side, eller fem ganger så stor plass som general A.D. Dahl, sjef for Alta bataljon i 1940 og senere sjef for de norske frigjøringsstyrker i Finnmark.

På materiellsiden finner vi den samme ubalansen. Ved en skjebnens ironi kommer B-17 («flyvende festning») og B-såpe rett etter hverandre. B-såpen har fått fem ganger så stor plass i dette krigshistoriske verk.

De tyske flyene Junkers kalles feilaktig Junker. S'en er hverken genitiv eller flertall, men siste bokstav i navnet til den kjente tyske flykonstruktør dr. Hugo Junkers. Ellers er man ett sted kommet i skade for å forveksle biskop Fleischer med statsråd Frihagen.

Språkbruken er farverik, journalistisk og til dels småsladrete; eksempelvis nevnes Kohts angivelige kjærlighetsforhold til sin unge sekretær, som for sikkerhets skyld omtales med fullt navn. Fremstillingsmåten kan være underholdende når man «blar» i boken, men i et oppslagsverk er konkrete og konsise opplysninger å foretrekke.

WERNER CHRISTIE